

Věčná

Sazeček Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 44

V Zatci dne 10. listopadu 1950

Cena 3 Kčs

Bez 7. listopadu nebylo by naší národní svobody

Společně s národy Sovětského svazu a se všemi lidově-demokratickými zeměmi a všemi pokrokovými lidmi na celém světě oslavujeme 33. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Bylo to 7. listopadu 1917, kdy ruská dělnická třída, ve svazku s rolnickou chudinou, vedená stranou bolševiků v čele s Leninem a Stalinem, svrhla vládu kapitalistů a velkostatkářů a dala počátek moci sovětů.

Slavný den Říjnové revoluce je proto právem pokládán za počátek nové éry, nového historického období v dějinách lidstva. Tono dne začala v jedné z největších zemí světa, výstavba nového společenského zřízení — socialismu.

Dělnická třída Ruska uchopila moc do svých rukou, aby navždy odstranila jakékoli vykořisťování člověka člověkem. Vedená stranou bolševiků zároveň si vytkla úkol vytvořit takovou společnost, ve které neexistuje rozdělení na třídy a kde všechny výrobní prostředky patří pracujícím.

Od prvního dne svého trvání byla sovětská republika nazývána socialistickou. Jejím cílem bylo vybudování nových socialistických vztahů, k jejichž uskutečnění bylo však nutno vykonat ještě mnoho práce. Bylo třeba především překonat odpor svržených kapitalistů a velkostatkářů, kteří zahájili ozbrojený boj proti vládě sovětů. V tomto boji byli domácí kapitalisté a velkostatkáři vydatně podporováni kapitalisty zahraničními. Ale přesto se nepodařilo zvrátit sovětský režim. Dělníci a rolníci hrdinsky a obětavě hájili své nové státní zřízení, zvítězili v tomto boji, protože je vedla strana Lenina a Stalina.

Ruská dělnická třída se změnila z vykořisťované třídy ve vedoucí sílu státu. Byly znárodněny banky, želez-

nice, zahraniční obchod a celý těžký průmysl. Půda, nerostná bohatství a lesy přešly do vlastnictví lidu. Dělníci se naučili řídit průmyslové podniky, svým pracovním nadšením a budovatelským úsilím je zvelebili a tím dokonale vyvrátili pomlouvačný výmysl buržoasie, že prý jen kapitalisté mohou řídit hospodářství.

Nejinak tomu bylo na ruském venkově. Rolníci získali zásluhou vítězství Velké říjnové revoluce část velkostatkářské, carské a církevní půdy. Vítězstvím dělnické třídy se rolníci zároveň zbavili krutého vykořisťování a nesnesitelného vydrápaní se strany carských daňových úřadů.

Říjnová revoluce měla také ohromný mezinárodní význam. První prorazila frontu imperialismu a pozdvihla proletářský internacionalismus na novou, vyšší stupeň a vedla k tomu, že mezinárodní solidarita pracujících žije a rozvíjí se ve velkém přátelství k Sovětskému svazu. Jsme to především my, naše lidově-demokratická republika a ostatní země lidové demokracie, které Sovětskému svazu a jeho hrdinné Rudé armádě děkujeme za všechno to, čeho jsme již za jeho pomoci dosáhli na mezinárodním poli při prosazování našich životních, národních a státních zájmů. Všichni cítíme, že naše spojení se Sovětským svazem, posvěcené společně prolitou krví v zápase za svobodu, je dnes jedním z pout, která svazují státy lidových demokracií do jedné svorné fronty. Jednota těchto sil je nejmohutnější, nepřemožitelnou zbraň pracujících. Den ode dne se stává průkaznou skutečností, že ani jeden dosud kapitalistý porobený národ nemůže dosáhnout svého opravdového osvobození bez spojení svých sil se Sovětským svazem, zeměmi lidové de-

demokracie a komunistickými stranami jiných zemí.

O letošním svátku Velké říjnové socialistické revoluce dáváme proto důrazně najevo, že spojení se Sovětským svazem je pro nás životní otázkou a že je základním článkem existence našeho nového, národního, slovanského a lidově demokratického státu.

V den 7. listopadu vděčně a nadšeně pozdravujeme Sovětský svaz v jeho velkém boji za spravedlivý, demokratický a trvalý mír, v jeho odporu proti pokusům o znovuzakříšení fašistického militarismu a imperialismu a v jeho úsilí o zajištění bezpečnosti, opravdové nezávislosti a demokratické svobody národů.

Zásluhou Sovětského svazu se také již dnes počítáme k novému světu a stojíme v jedné frontě se Sovětským svazem a všemi demokratickými a pokrokovými národy, jež uvolňují cestu novému sociálnímu řádu. Jsme šťastni, že již nepatříme do oblasti kapitalistického vykořisťování a kapitalistické anarchie, krise, nezaměstnanosti a rozvratu, nýbrž že můžeme budovat svůj stát za podmínek národného hospodářství a že výstavbu republiky můžeme provádět na základech nového hospodářského řádu, který zajistí našemu lidu lepší život a cestu k blahobytu.

V tom, co cítíme a prožíváme k našemu velkému spojenci a nejlepšímu příteli, Sovětskému svazu v den svátku Říjnové revoluce, je i náš slavnostní slib „Věrně se Sovětským svazem a nikdy už jinak!“ Tak jsme přísahali a svému slibu zůstaneme věrni v dobách dobrých i zlých, protože dobře víme, že bez 7. listopadu by nebylo naší národní svobody a nezávislosti v minulosti ani v budoucnosti.

Sovětský tisk náš učitel a nejlepší informátor

Naši pracující, kteří v čele s dělnickou třídou, vedenou Komunistickou stranou Československa, budují socialismus ve své vlasti, mají v práci sovětských dělníků a rolníků nevyčerpatelnou studnici zkušeností, poznání a poučení. Příkladem a pro naše budovatelské úsilí opravdu nepostradatelným zdrojem je nám sovětský tisk, protože to všechno, čím žije a vítězí velká strana socialismu, bratrský Sovětský svaz, odráží se na stránkách sovětského tisku. Je to Sovětský tisk, na jehož stránkách se poučujeme na živých a konkrétních příkladech o ohromných výhodách sovětského společenského a státního zřízení proti dožívajícímu řádu v kapitalistických zemích. A je to sovětský tisk, který nám ukazuje na organizaci a vedoucí úlohu Všesvazové komunistické strany (bolševiků), uvádí nám příklady sovětského vlastnictví, kypící, tvůrčí činnosti sovětského lidu a ohromující výsledky jeho budovatelského rozmachu na všech frontách práce.

Nevidět tuto skutečnost, jak se nám zobrazuje na stránkách sovětského tisku, zanedbat byt i část názorného poučení a příkladů jak se s nimi můžeme setkat denně v tomto tisku, znamenalo by hrubé zanedbání sovětských zkušeností pro výstavbu socialismu u nás, pro každodenní práci ve všech odvětvích našeho života.

Naučili jsme se měřit dosažené výsledky v našem budovatelském úsilí na velikých sovětských vzorech. Sovětský tisk je nám vždy pomocníkem při odhalování našich nedostatků. Nelze si vůbec představit, že by sovětský tisk denní i odborný nebyl v hojně míře rozšířen na všech pracovištích v městě a na venkově, aby naši pracující právě odtud čerpali nové zkušenosti a mohli bezpečně a správně posoudit, jak se ve své práci přiblížili vzoru sovětského pracujícího lidu.

Konečně dnes, kdy zásluhou Lidových kursů ruštiny byly rošířeny základní znalosti ruského jazyka do nejširších mas našeho pracujícího lidu a v této úspěšné činnosti se i nadále pokračuje, nemůže být pro nikoho omluvy, tím méně výmluvy, že nemá možnost se ruskému jazyku naučit a že nemá přístup k ruskému tisku. Naopak! Je v proudu veliká náborová akce, aby se sovětský tisk mohl dostat do každého našeho závodu, dílny, do každé vesnice, do každé rodiny a školy, do rukou každého upřímného občana našeho lidově demokratického státu. Zbývá jen včas si zajistit dodávku sovětského denního a odborného tisku, který nám pomáhá utvrdit cestu k naší šťastné budoucnosti a posilovat družbu s velikým naším osvoboditelem a ochráncem, Sovětským svazem.

Dny, které změnily svět

Revoluční vlna v Rusku koncem září a začátkem října 1917 znovu prudce vzrostla. Bolševici se připravili na II. sjezd všeruského sovětu, zároveň se však začali usilovně připravovat k povstání. Lenin dokazoval, že po získání většiny v sovětech dělnických a vojenských zástupců obou hlavních měst, v Moskvě a Petrohradě, bolševici mohou a musí převzít státní moc: „Většina lidu je s námi“. V článcích a dopisech, zaslaných Ústřednímu výboru bolševické strany a jejím organizacím pak narýsoval konkrétní plán povstání. Dny, které změnily celý svět, se přiblížily a naplnily.

20. října 1917: Lenin se tajně vrátil z Finska do Petrohradu.

23. října: schůze Ústředního výboru bolševické strany, na níž usneseno zahájit v nejbližších dnech ozbrojené povstání. V resoluci, napsané Leninem se praví: „Ústřední výbor prohlašuje, že ozbrojené povstání je nezbytné a že doba pro ně došla. Ukládá všem organizacím strany, aby se tím řídily a aby s tohoto hlediska projednávaly a řešily všechny praktické otázky.“

Ústřední výbor bolševické strany poslal zmocněnce do různých částí Ruska a na frontu, aby zorganizovali povstání.

Podle pokynů Ústředního výboru strany byl ustaven vojenský revoluční výbor, který se stal legálním štábním povstáním.

29. října: rozšířená schůze Ústředního výboru strany, na níž zvoleno stranické ústředí pro řízení povstání v čele se Stalinem.

31. října: kapitulanti Kameněv a Zinověv prozradili nepříteli přípravu povstání.

1. listopadu: kontrarevoluční prozatímní vláda Kerenského stáhla do Petrohradu vojska z fronty.

3. listopadu: do všech vojenských oddílů poslali bolševici komisaře vojenského revolučního výboru. Vojenské oddíly, továrny a závody se energicky připravují k boji.

Trócký na schůzi petrohradského sovětu vyzradil den, který bolševici určili k zahájení povstání. Ústřední výbor strany, aby nedal vládě Kerenského možnost zmařit ozbrojené povstání, se usnesl zahájit a provést povstání před stanovenou lhůtou a to den před zahájením II. sjezdu sovětu.

6. listopadu: Kerenský brzy ráno zahájil útok. Nařídil, aby ústřední list bolševické strany „Rabočij put“ (Dělnická cesta) byl zastaven a k místnostem redakce a bolševické tiskárny poslal obrněná auta. Na Stalinův rozkaz však rudí gardisté a revoluční vojáci vytlačili nepřítel a postavili zesílené stráže. V 11 hodin dopoledne časopis vyšel s výzvou svrhnout Prozatímní vládu. Zároveň na pokyn stranického ústředí, řídicího

povstání, byly k Smolnému rychle staženy oddíly revolučních vojáků a rudých gardistů.

Povstání začalo.

V noci přijel do Smolného Lenin a osobně se ujal řízení povstání. Celou noc přicházely k Smolnému revoluční vojenské jednotky a oddíly Rudé gardy. Obklíčily Zimní palác, v němž se zabarikádovovala Prozatímní vláda.

7. listopadu: Rudá garda a revoluční vojska obsadila ráno v Petrohradě nádraží, poštu, telegrafní úřad, ministerstva a státní banku. Předparlament byl rozpuštěn.

Ze Smolného, kde sídlil petrohradský sovět a Ústřední výbor bolševické strany, se stal hlavní štáb revoluce, odkud byly vydávány operační rozkazy.

Z bašty komunistické strany Kronštadt, kde už dávno nebyla uznávaná moc prozatímní vlády, křižník Aurora hřměním svých děl, namířených na Zimní palác, zvěstoval začátek nové éry — éry Veliké socialistické revoluce.

Téhož dne bylo uveřejněno prohlášení bolševiků „K občanům Ruska“: Buržoasní Prozatímní vláda je svržena, státní moc přešla do rukou sovětu.

Revoluční dělníci, vojáci a námořníci vzali útokem Zimní palác a Prozatímní vládu zatkl. Ozbrojené povstání v Petrohradě zvítězilo.

V 10 hodin 45 minut večer, kdy vítězné povstání bylo už v plném proudu a moc hlavního města byla fakticky už v rukou petrohradského sovětu, byl ve Smolném zahájen II. všeruský sjezd sovětu. Bolševici dostali na něm převážnou většinu. Jménem sjezdu bylo vydáno prohlášení, že veškerá moc přechází do rukou sovětu „Řídí se vůlí obrovské většiny dělníků, vojáků a rolníků, opíraje se o vítězné povstání dělníků a posádky, provedené v Petrohradě, přejímá moc do svých rukou“.

8. listopadu pak přijal sjezd dekret o míru a obrátil se k válčícím zemím s výzvou, aby pomohly „úspěšně dovršit věc míru a zároveň věc osvobození pracujících a vykořisťovaných mas obyvatelstva od jakéhokoli otroctví a od jakéhokoli vykořisťování.“

Dále přijal sjezd dekret o půdě, podle něhož bylo navždy zrušeno právo soukromého vlastnictví půdy, která — stejně jako všechna bohatství přírodní — přešla do vlastnictví státního, do vlastnictví všeho lidu.

Posléze byla na II. všeruském sjezdu sovětu ustavena první sovětská vláda, vláda lidových komisařů. Prvním jejím předsedou byl zvolen Lenin.

Tak skončil památný II. sjezd sovětu. Veliká Říjnová socialistická revoluce zvítězila.

Zprávy svazu

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Praze konala v neděli 22. října t. r. členskou schůzi. Schůze měla slavnostní ráz a byla hojně navštěvována. Předseda odbočky br. škpt. Jaroslav Kozák přednesl obsáhlý referát o průběhu a významu těžkých bojů o Duklu a o účasti našich krajanů v nich. Pořem byla uctěna památka hrdinů padlých v boji za osvobození naší vlasti.

V dalším průběhu schůze podal jednatel br. ing. Holubovč zprávu o činnosti pražské odbočky za uplynulé období. Zpráva svědčí o životnosti a agilitě odbočky, která slouží nejen svým přímým členům, ale všem vol. krajanům, kteří se na ni při svých jednáních v Praze obracují, byla přijata s povděkem. Po zprávě pokladníka br. Hraje podal zprávu zástupce akademické sekce br. Mazánek. Na závěr promluvil ústřední tajemník Svazu Čechů z Volyně br. Nágel; zhodnotil radostné výsledky práce odbočky a žádal o další spolupráci s ústředním výborem, neboť tato spolupráce má velký význam pro celou organizaci.

Požádal také pražské členy SČzV, aby přispěli k vybudování volyňského musea v Žatci.

Ve volných návrzích byla projednávána otázka uspořádání kulturního a zábavního večera. Bylo rozhodnuto, aby byl uspořádán v rámci mikulášské zábavy.

Na schůzi byli rovněž přítomni krajané z Volyně (z Lucka), kteří se před krátkou dobou vrátili do vlasti. Na dotazy o životě v kraji, který byl dlouhou dobu našim domovem, odpovídali, že jeví vzestupné tendence jak po stránce hospodářské, tak kulturní. Přesto touha po návratu do vlasti je silná i u těch krajanů, kteří tam dosud zůstali.

Členská schůze pražské odbočky SČzV byla důkazem zájmu o činnost naší organizace a přinesla mnoho kladů, které jistě přispějí k další úspěšné práci ve prospěch našeho celku.

Ke zprávě uveřejněné již dříve o jednorázové výpomoci sociálně slabým příslušníkům I. a II. odboje,

majícím osvědčení podle § 8 zák. 255/46, kterou poskytne Podpůrný fond bojovníků za svobodu k letošním vánocům, dodáváme toto:

1. Žádosti o vánoční výpomoc mohou podat všichni sociálně slabí příslušníci I. a II. odboje a pozůstali po těchto na zvlášť k tomu určených fiskopisech, které obdrží u místních jednot Svazu bojovníků za svobodu, kde jsou organizováni, případně kam patří.

2. Za osobu sociálně slabou je považován ten, kdo — je-li sám — nevydělává více než 1.400 Kčs měsíčně, jsou-li dva — 2.100 Kčs, tři 2.800 Kčs, čtyři — 3.400 Kčs atd.

3. Žádosti v každém případě musí býti ověřeny jednotou SBS.

4. Rodiče příslušníka II. odboje, který se vrátil, vzhledem k tomu, že se na ně nevztahuje zákon 255, o sociálně vánoční výpomoc žádati nemohou.

5. Žádosti těch osob, které se o vánoční soc. výpomoc již na původní naši výzvu ve VS přihlásili u Svazu Čechů z Volyně, byly odeslány příslušným jednotám SBS k dalšímu řízení a všechny tyto osoby se vyzývají, aby se neprodleně dostavily ke svým jednotám k podepsání vyplněných fiskopisů.

6. Konečná lhůta podání těchto žádostí u místních jednot SBS končí dnem 30. XI. 1950.

Zaopatřovací platy býv. státních zaměstnanců Polska. Volyňské Čechy kteří byli zaměstnáni v bývalém Polsku jako státní zaměstnanci a nyní dostávají z toho titulu od Zemského finančního ředitelství, pensijního oddělení, zaopatřovací platy, a pozůstali po těchto upozorňujeme, že dostávají pouze zálohy na zaopatřovací platy, resp. vdovské zaopatřovací platy a že definitivní stanovení výše jejich platů bude teprve provedeno.

Skupina našich krajanů, jimž byl prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně poskytnut Fondem bojovníků za svobodu třítydenní bezplatný léčebný pobyt v Karlových Varech, zaslala nám dopis, v němž srdečně děkuje za poskytnuté léčení.

Všem krajanům sdělujeme, že na Zatecku se ustavil okresní výbor Národní transfusní služby, jehož úkolem je získávat dárce krve pro nemocné. Vyzýváme všechny krajané, kteří by mohli svou krví pomoci těm nejpotřebnějším, aby se přihlásili buď u SČzV nebo v redakci VS, kde obdrží další pokyny. Dárci krve nesmí v posledních pěti letech trpěti žádnou z těchto nemocí: malarií, tuberkulosou, cukrovkou, žloutenkou (v posledních 2 letech), epilepsií, kopřivkou, astmou, sennou rýmou a různými exémy.

Různé zprávy

Na stavbu pomníku padlým ve Staňkovicích přispěli dalšími dary tyto bratři: Václav Žďárský, Staňkovice - 500 Kčs, Jiří Žďárský, Staňkovice - 500 Kčs, Josef Šafář, Tvršice - 500 Kčs, Josef Luhan, Bezděkov - 1.000 Kčs, Vladimír Kvarda, Nehasice - 300 Kčs. Jednota SBS Staňkovice-Tvršice srdečně děkuje všem dárcům.

Kdy je poskytována výpomoc při sociálních chorobách

Zvláštní výpomoc se poskytuje prozatím při onemocnění tuberkulosou všeho druhu, pokud nebude poskytování této výpomoci rozšířeno na další sociální choroby. Tuto výpomoc lze poskytnout pojištěncům nebo oprávněným příslušníkům rodiny, kteří jsou povinně pojištěni pro případ nemoci nebo osobám, které v nemocenském pojištění dobrovolně pokračují, jakož i osobám, kterým po zániku pojištění se poskytuje ošetřování v nemoci. Zvláštní výpomoc je dávkou dobrovolnou a lze ji přiznat jen tehdy, nedostačuje-li úhrnný čistý příjem rodiny k úhradě potřebných vydání a k zajištění léčení nemocného. Při rozhodování se přihlíží k sociálním poměrům nemocného a také k tomu, zda jde o pracovníka z důležitého pracovního oboru anebo o úderníka zlepšovatele a pod. Osoby podléhající jen důchodkovému pojištění, jakož i osoby, které nejsou vůbec pojištěny a jejich rodinní příslušníci, mohou žádat o obdobnou výpomoc stát prostřednictvím ústavů nár. zdravotní nebo profiltuberkulosní poradny.

Antonín Špatenka

36. pokračování.

Průkopnická vesnice

Ke konci této pravdivé historie dlužno se zmíniti o některých našich průkopnících. Někteří z nich odpočívají na tichém hřbitůvku vesničky Moskovštiny, druzí zase jsou po různu roztroušeni. Některý se dopracoval svou pílí a houževnatostí pěkného majetku, jiného opět postihl těžký osud, neboť jej stihalo jedno neštěstí za druhým a jiný opět svoji lehkomyšlností a náchylností k pití přišel o všechno.

Děti dorůstaly a tak bylo třeba, aby se naši průkopníci starali o jejich zajištění. Proto takový otec kupoval pozemky, aby svým dětem život zlepšil. Polští šlechtici, kteří měli veliké majetky, prodávali část svých pozemků, Češi je kupovali a tak tvořili nové české vesnice.

A proč právě české vesnice? Příčina toho byla, že každý polský šlechtic, který pozemky prodával, prostřednictvím svého plnomocníka, přál si, aby kupcem byl Čech, neboť Češi byli známi jako důslední, dodrželi podmínky, které jim byly uloženy a pozemky dobře zaplatili. Ukrajinci se proto hněvali, že jim Češi kupují jejich rodnou zem a že je v tom dokonce podporují šlechtici, jako majitelé pozemků.

Jest samozřejmé, že si koupěm pozemků každý přilepšil a tak i průkopníci z naší vesnice si pozemky kupovali, aby měli pro své děti, které se později osamostatnily a založily tak nové obce.

Počneme tedy prvním příkladem pro čtenáře a to příkladem velkého sedláka Karla Macka z Bojarky.

Karel Macek, který přijel z Čech s napečovanou peněženkou, zakoupil si 180 morků pole a 20 morků lesa, tedy celkem 200 morků, které hotově zaplatil i s budoucími. Měl tři dcery a jednoho syna.

Hospodařil však od samého začátku příliš lehkomyšlně a bez rozpočtu. V té době, bylo to za carského Ruska, bývalo vojsko pohraniční strážé ubytováno ve vesničkách poblíže hranic rakouských. Tak tomu bylo i na Bojarky, kde byl ubytován štáb jedné roty. Důstojníci vesměs rádi pili a hráli karty. Macek hrál si na velké statkáře a velmi často s důstojníky popíjel a hrál.

Netrvalo dlouho a statek Mackův to pocítoval. Rok od roku upadal jednak špatným hospodařením, jednak také tím, že Macek musel pozemky kus po kuse odprodávat, aby mohl vyplatit děti, které dospívaly a provdaly se. Jednoho dne se na Mackův statek sesypali věřitelé a hnali majetek do dražby, na které byl prodán. Macek dlouho nepřechkal tuto ránu a krátce na to zemřel.

Jeho syn zachránil z prodeje trochu peněz, koupil si několik morků pozemků v nedaleké české vesnici o samotě, kde pak hospořal. Ale ani tomu se nevedlo lépe a první světová válka dovršila dílo zkázy. Syn Karla Macka, který se také trápil tím, jak to se statkem jeho otce dopadlo, nedomáhal se dlouhého věku a rovněž zemřel. Zůstal po něm syn Jaroslav, který se přestěhoval do české vesnice Libánovky.

Protože však ani jeho poměry nebyly o nic lepší, byl chud a tak ze zoufalství a pak z rodinných důvodů, rozhodl se, že odcestuje do ciziny. Obec Libánovka

dala tedy Jaroslavu Mackovi na cestu nějaké peníze, vybavila jej potravinami a tak roku 1927 odjel Jaroslav Macek, vnuk Karla Macka, do Argentiny.

Druhým příkladem, který čtenáři předkládám, je skutečný průkopník, učitel Jan Volenc, který prvn začal děti v Moskovštině učit.

Původem z Bousova od Sobotky, byl člověkem ryziho charakteru. Z těžkých začátků, které jsou čtenářům známy z prvního vypravování, dopracoval se pěkného majetku. Měl celkem sedm dětí a to dceru Marii, Toničku, Annu, Povlinku, Kačenu a Bětušku a jednoho syna jménem Stanislava. Nejstarší dcera Marie, odjela v roce 1874 ke svým příbuzným do Ameriky, kde se jí podařilo zaříditi si pěkný obchod a velmi dobře se jí vedlo.

Avšak Volence samotného postihlo na Volyni mnoho krutých ran. První byla v roce 1885, kdy jej navždy opustila jeho dobrá žena. Na smrtelné posteli prosila Volence, aby dcerám dovolil odjet do Ameriky k příbuzným, aby je nenechával tady na Volyni. Také jej prosila, aby jí splnil poslední její přání, a aby se již nikdy neoženil.

Volenc to své ženě slíbil a pak ji pochoval na tichém hřbitůvku vesničky Moskovštiny. Po smrti své ženy vypravil tedy druhou dceru do Ameriky. Učitel Volenc byl tímto neštěstím, které ho stihlo úmrtím jeho ženy, zoufalý. Hledal zapomenutí v práci a pak hospodařil dál na svém majetku. Stal se, aby svoje hospodářství zvelebil a těšil se, že jej předá svému synu Stanislavovi, až doroste.

Bohužel, však ani tady neměl Volenc štěstí a nebylo mu dopřáno té radosti. Jeho syn, tehdy patnáctiletý, chodil si přivydělávat k sousedům. Pracoval u stroje právě u souseda Vintery a nešťastnou náhodou již při posledním domlatu strčil ruku do trýbů v mlátičce a přišel tak o pravou ruku. Soused Vintera, u kterého pracoval, vyplatil po oboustranné dohodě poškozenému Stanislavovi jednou pro vždy náhradu 200 rublů v hotovosti.

Co měl nyní nešťastný otec dělati. Rozhodl se, že koupí synovi kolovrátek (flašinet), protože jiné obživy nyní neměl. Stanislav se tedy s kolovrátkem pustil do světa. Nejdříve šel po českých vesničkách na Volyni, kde mu čeští krajané hodně přáli a kde si vydělal dosti peněz. Obešel tak celou Volyn a dodav si odvahy, rozhodl se, že se rozjede do Čech, na tu stranu, odkud pocházel jeho otec. Pobyl tam dva roky a pak se opět vrátil zpět. Dlouho doma nevydržel a vydal se opět do světa, odkud se již nevrátil nikdy a žádný se o něm již nedozvěděl.

Dcery dorůstaly a tak se některé z nich provdaly. Když se provdala Pavlinka, za mlynáře Kazdu do sousední obce Nová Ves, prodal Volenc svůj majetek. Pozemky prodal průkopníkům a usedlost Loudovi. Sám se pak rozhodl, že odjede s dcerou Bětuškou, která byla dosud svobodná, do Ameriky. Bětuška však měla již také svého hochu, který jí však slíbil, že přijede za ní, jakmile napíše, kde je.

Volenc tedy s dcerou odcestoval do New Yorku k dceři Marii, která byla zámožná, neboť jí obchod šel dobře. Ale jak to již bývá, člověk miní a Pán Bůh mění. Bětušce v Americe podnebí nesloužilo a tak onemocněla. Lékaři radili, aby odjela jinam, kde je podnebí jiné a tak dva roky na to se Volenc s Bětuškou vracel zpět na Volyn.

Ale na Volyni čekaly je opět kruté rány, neboť mezitím zemřela Bětušce sestra Tonička, která byla provdána v české obci Krajově. Ještě větší rána potkala však Bětušku, když se dozvěděla, že její hoch, kterého tolik milovala, se mezi tou dobou oženil.

Bětuška byla šilena zoufalstvím. Jednoho dne odešla do Krajova, aby navštívila hrob své sestry Toničky. Našla hrob podle nápisu na pomníčku, poklekla a vroucně se modlila. Lidé sázeli na poli které sousedilo se hřbitovem, brambory a viděli proto Bětušku, jak se po chvíli položila na hrob, ale více již nevstala. Podle papírků, které byly pak poblíž nalezeny, dalo se předpokládati, že Bětuška požíla jedu a otrávil se.

Byla tedy pochována vedle své sestry Toničky na hřbitově v Krajově a ostatní sestry s otcem dali jí postavit pomník.

Učitel Volenc žil pak u své dcery Pavlinky Kazdové, kterou měl nejraději. Zeť Kazda měl mlýn, rybník a kus luk a tak Volenc, který byl již stár, obcházel často kolem rybníka, opíraje se o svoji hůlčičku a chytal rybky. Největší jeho radostí bylo, když se mohl podívat do své vesničky Moskovštiny, na staré známé průkopníky. Ale i jeho měli v Moskovštině rádi, uctivali jej a přímo zbožňovali.

Jak se dědeček objevil ve vesnici, staří i mladí přicházeli se s ním přivítati a ruku mu stisknouť.

Byl hrdý na vesničku Moskovštinu a říkával jen vždycky:

„Tak hoši, jen pořád svorně žijte, milujte se jako bratři. Tím všude zvítězíte a lidé vás budou ctít a dávatí vás za příklad. Nic my otcově nemusíme litovatí, že jsme sem na Volyn jeli, i když mně samotného stihlo zde velké neštěstí.“ Děda Volenc měl plné oči slzí a pokračoval:

„Ztratil jsem zde svoji družku, která mně tak vroucně na kolenou při odjezdu v Kolíně prosila, abych sem nejedzil. Já jsem však neposlechl a proto mně snad Bůh potrestal a mně ju tu vzal. Ale slib jsem jí dal a ten také dodržím, abych ji nezradil.“

Dni ubíhaly a dědeček stárnul. Přes to cítil se zdrav, dokonce, jak sám říkával, jako mladý chlapec. Nadešla však první světová válka, jejíž hrůza se přenesla na Volyn. Dědeček Volenc s dcerou a zetěm museli opustiti statek a odjeti dále do Ruska, do české vesnice Krajova. Tam se zdrželi po celou dobu, až přešla fronta a Rusové odehnali Rakušany dále za hranice. A tak v roce 1917 vrátila se rodina Kazdova z dědečkem zpět na statek do Nové vsi.

Hned druhý den se dědeček rozhodl, že se vypraví, aby se podíval na svoji milovanou vesničku Moskovštinu. Oblékl se do svátečních šatů, rozčísil si svoji bílou bradu, vzal do ruky oblíbenou hůlčičku. Pak přistoupil k dceři, rozloučil se s ní, vyhledal i zetě, s kterým se rovněž rozloučil. Děti, které si hrály na dvoře, vzal do náruče a každé k sobě přivinul.

Pokračování.

Dějiny české Volyně

31. pokračování

Dr. J. Folprecht

Volynští a později i jejich časopisy věnovali vždy chmeli velikou pozornost. Zvláště proto, že chmel byla plodina sice pro hospodáře často velmi výnosná, ale i pochybná a nebezpečná. Nebylo nikoho, kdo by mohl úrodu chmele a zvláště jeho ceny aspoň s jakousi pravděpodobností předpokládat. Chmel byla plodina, která rolníka činila závislým na libovůli různých činitelů, kteří často rolníka bezohledně tiskli a vyssávali. A mnozí i mimolidské škůdcové rázem porušili naději chmelové a proti tomuto hmyzu se rolník bránil těžce.

Krise chmelová mimo těžkou krizi koncem let dvacátých se projevovала často. V roce 1912 přistoupil ke všemu vážný důvod sbírání divokého a polodivokého chmele z Polesí, který se prodával za 7—8 rublů za půd. Vedle toho hrozila konkurence velmi vážně pro Volyn z Kurské gubernie. Tu se však naši volynští chmeláři v těžkých dobách vždy osvědčili.

Jak rychle české chmelářství vyspávalo, je poznati z referátu dra Dobroslava Krejčího¹⁾, jenž přihlíží k ruským úředním publikacím. Podle toho bylo sklizeno na Volyni r. 1882 5.000 pudů chmele, roku 1887 37.000 pudů, roku 1891 41.000 pudů, roku 1902 80.000 pudů a roku 1910 120.000 pudů.

Čeští volynští hospodáři postupem času učinili z chmele podstatnou plodinu svého hospodaření a věnovali mu 8 až 12% svých polností.

Ač vývoj tohoto pěstování chmele nebyl zvláště rychlý, poněvadž sedláci se vůbec neradi zbavují půdy, ať už ve prospěch vína nebo chmele, přece chmel se stal dosti brzy nejen jejich volynskou plodinou, nýbrž vyběhl k pěstování i tuzemce.

Správně prohlašuje Auerhan²⁾, že nebyťi Čechů, nebylo by dnes chmelnic na Volyni a nebylo by ovšem ani těch peněz, které volynská gubernie stržila roku 1911 za chmel. Byla to částka asi 4.200.000 rublů.

A není ani podivením, že polští autoři, mezi nimi i Cichocká, snaží se zmenšiti zásluhu Čechů o pěstování volynského chmele; byl to hospodářský čin vynikající a odvážný. Konstatuje sice, že „český chmel“ byl před světovou válkou velmi vážným předmětem vývozu na trhy anglické a holandské, ale že byl zničen válkou, což bylo pravda, ale jen poměrně krátkou dobu. Neradí se polští autoři zmiňují o tom, že Čechevé byli už roku 1870 zakladateli českého červěňákového chmelářství na Volyni.

Prvenství Čechů ve chmelářství je viděti z údajů v zemědělském archivu z roku 1911, které uvádí také Auerhan: V celém rusku bylo roku 1909 4.065 děsjatin chmelnic. Z toho bylo v království polském 907 děsjatin, v gubernii volynské 2.500 děsjatin (v újezdě dubenském 800 děsjatin, v Žitomírském 500, Luckém 400, Rovenském 250, Vladimír Volynském 150; na ostatní újezdy volynské zbývá 250 děsjatin).

Pěstování chmele, praví Křižanovskij³⁾, svým rozšířením a zdokonalením je závazno Čechům. Skoro v každé české vsi jsou chmelové plantáže . . . český rolník v Podhájích má na 60.000 chmelových keřů (roku 1886) a obdržel na kijeveské výstavě medaili a pochvalné uznání za zvláštní vlastnosti chmele. Prodává se místním pivovarům, ale vyváží se i hojně za hranice. V každém důležitějším místě je výrobní podnik, mnohem lepší a soudružnější nežli všechny svépomocné podobné podniky polsko-židovské. Spolupracují řádně a mají úspěchy.

Volynský chmelářský spolek byl založen dne 24. září 1907, když byly stanovy po značných průtazích schváleny.

V době chmelové krise se počínají opět ozývatí stesky různého druhu, jako tomu bývá v těžkých dobách. Jestliže si v roce 1912 Zelovský, tkadlec, trpce stěžoval na svou vlast, mělo to také své příčiny, neboť teh-

dejší stav skutečně vyvolával podobné stesky na možnost odnárodnění.

Jsou typické tyto ukázky: „Před třemi sty léty náš stará vlast ožebračila a vyhnala, šli jsme s pláčem do Pruského Slezska. V Prusku si na nás nikdo nevzpomněl a už přes sto let žijeme zde v Ruském Polsku a stará vlast, jak evangelická, tak katolická o nás téměř ani nevěděla. Tu není divu, když někteří ani nevěděli, že kromě Zelova i jinde žijí Čechevé.“ „Děti píší česky ruským písmem, nemáme učitelů, klesáme a tím i chudneme.“

I v době hospodářské krise se setkáváme v listech s výčitkami, že „vlast si nás má více všimat“, aby-chom neklesli. Vlast nás má podporovat hlavně mravně, a to nejen proto, že jsme její synové a dcery, nýbrž má také dokázati, zda její slova o vděčnosti za to, co jsme v prvé světové válce vykonali pro její samostatnost, byla a jsou upřímná.

Tehdy také se uvažovalo o přestěhování do Kanady (Dr. Auerhan před tím varuje), do Argentiny nebo do Uruguaye. Tyto tendence se držely až do poloviny třicátých let⁴⁾.

A i v této době nalézá naše Volyn praktické a pozitivní hospodáře, kteří hledí na skutečnost a na práci a jsou přesvědčeni o opět nových dokonalých českých úspěších. Ale i v těchto povzbuzováních se jeví poznatky pro krajany nelichotné: Proměňte zemědělskou práci podle nejnovějších method! Poznaňské zemědělské výrobky jsou hledanější, protože lepší: diference u pšenice jsou 43—34, u žita 27—20,50, u ječmene 30—20. Je třeba dohánět a neklesat.⁵⁾

Pokračování.

¹⁾ Zemědělský archiv rok 1911 čís. 10.

²⁾ České osady na Volyni, na Krymu a na Kavkaze, str. 35, Praha 1920.

³⁾ Čechi na Volyni, str. 89.

⁴⁾ Už v době nejistot náboženských se odstěhovalo dosti českých rodin do Ameriky a jinam, mezi nimi horlivý a energický klempíř Opočenský z Boratína (Zápis rolníka Jar. Opočenského).

⁵⁾ Hlas Volyně 1929, 47.

Popisy českých osad na Volyni — Martinovka

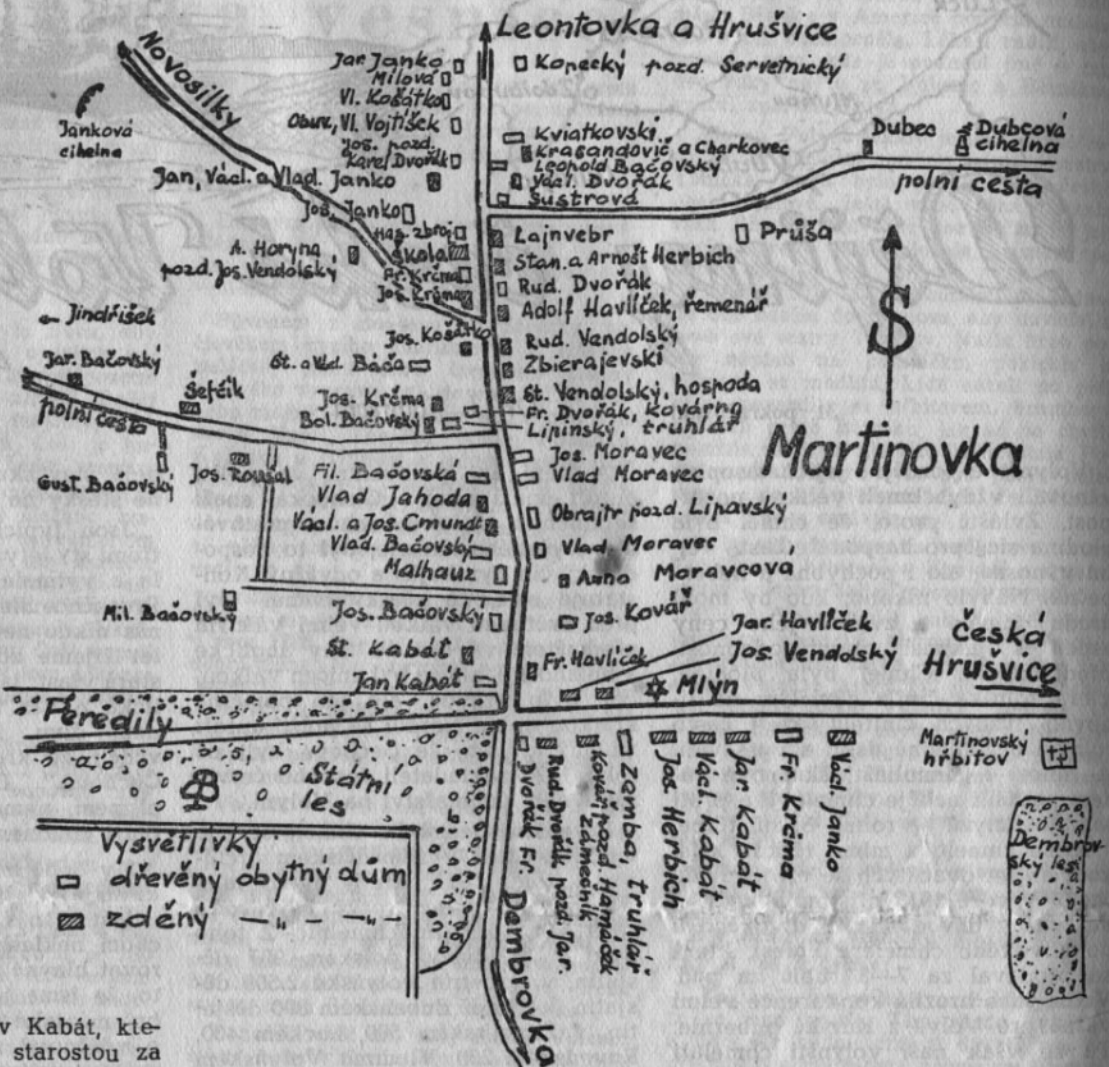
Jiří Hofman

5. pokračování.

Zbytek roku 1941 byl pro ukrajinské nacionalisty ve znamení oslavování Hitlera a jeho armády. Téměř v každé ukrajinské obci byly postaveny slavo-brány a „pomníky osvobození“. Na veřejných místech plakáty řvaly „Ukrajina pro Ukrajince“ v nichž bylo uvedeno mnoho důvodů pro to, že by se Poláci, Češi a Rusové měli vyhnat. Tato panovačnost se projevila tak, že starostou naší obce, která byla celá česká, byl určen Ukrajinec Stepan Kovalčuk, který bydlel mezi Českou Hrušvicí a Martinovkou asi v půli cesty. Byl to známý nacionalista, jehož syn byl za protisovětskou činnost v r. 1940 zatčen. Takového „starostu“ naše obec ignorovala a také občané přišli jen na jednu schůzi, kterou nechal svolat.

Na podzim tohoto roku přece „vyčišťovací“ tlak Ukrajinců poněkud povolil a tedy i naše obec směla si zvolit svého starostu. Byl zvolen Stanislav Kabát, který byl po dlouhá léta starostou za polské vlády. Zůstal starostou po celou dobu okupace a celkem lze říci, že velmi mnoho pro obec udělal třeba tím, že v pravý čas a na pravém místě dovedl dát úplatek, na něž si němečtí a ukrajinskí pohlaváři velmi potrpěli. Také mnohokrát varoval Židy, skrývající se v obci, před kontrolou „šucmanů“. Podzim roku 1941 byl osudným pro Židy na Volyni vůbec. V Rovně jich bylo v září postřeleno na starém tržišti v předměstí zvaném Grabnik, přes 18 tisíc. Zbývající tři tisíce odborníků bylo ponecháno. Později byli i tito postřeleni v Bílé ulici na bývalém vojenském cvičišti. V této Bílé ulici v letech 1942, 43, ba i 44, denně popravovali. Hruzostrašné podrobnosti od očitých svědků jsou v různých publikacích Mezinárodního červeného kříže a je zbytečné je uvádět. Viděl jsem však jednu takovou popravu skulinou střechy domu, v němž bydlel můj dobrý známý. Popisují ji jen proto, poněvadž naší povinností je stále si připomínat, co dovedli fašisté.

Kolem deváté hodiny ranní přivedla četa kárného oddílu asi 80 až 100 lidí, z jejichž oblečení bylo patrné, že to jsou vesničané někde od Kos-

topole, „Polešuci“, jak se jim všeobecně říkalo.

Po nařízení svléknutí do spodního prádla byli donuceni bitím pažbami vstoupit do jámy, kde již bylo více mrtvol alehat obličejem k zemi na záda předcházejících. Asi tak, jako se skládají snopy obilí do vrstev ve stodole. Po obou stranách jámy stáli dva vojáci SS a klidně, bez spěchu, chvělemi pokoující cigarety, dávkami ze samopalů usmrcovali dole ležící nešťastníky. Že někteří byli zarovnáni přibývajícími odsouzeníci i za živa, jest samozřejmé, poněvadž se SS-mani vůbec o to nestarali, zda je někdo zabítý, či snad jen raněný. Pro kopání nových a zakopání již naplněných jam měla tato popravčí organizace přiděleno asi 500 sovětských zajatců, kteří měli být později také postřeleni, aby nezůstali svědci. Mnozí z nich utekli. Komise mezinárodního červeného kříže (v níž za občany města Rovna byl místní katolický kněz Sawicki, který zůstal se svými věřícími i v nejtěžších dobách a dovedl statečně přechovávat občany pronásledované gestapem) zjistila, že v Bílé ulici bylo popraveno kolem

120 tisíc osob. Obyvatelé Bílé ulice však tvrdili, že tato čísllice nesouhlasí s jejich odhadem — 200.000. Další popraviště bylo na vězeňském nádvoří, kde mrtvoly posypávali louhem draselným, aby rychle ztrouchnivěly.

V Bílé ulici bylo také pochováno asi 25.000 sovětských zajatců, kteří z části zemřeli, z části byli postřeleni v zimě roku 1941—42. Z celkové počtu 27.000 na podzim 1941 do Rovna dopravených, se do jara zachránilo 2.000, z části útekem a z části tak, že některé ženy „poznávaly“ v zajatcích své muže (ačkoliv její vlastní muž třeba sháněl u starosty obce falešné potvrzení, že skutečně jeho žena má v tomto zajateckém táboře muže) a tak je zachraňovaly před jistou smrtí.

Tyto věci by měl popsat někdo z Rovna, kdo tyto věci viděl.

Pokračování.

Naši na Horšovskotýnsku

Václav Židlický

Daleko na západ od hlavního střediska volyňských Čechů na rozhraní Šumavy a Českého Lesa rozprostírá se okres Horšovskotýnský, v němž našly domov ve staré vlasti mnohé rodiny reemigrantů z Volyně. Krajem, jemuž vévodí okresní město s velkým renesančním zámekem na vysoké příkré skále, protéká mírná Radbuza, jejíž vody zavlažují krásná romantická údolí, střídající se v této hustě zviněné oblasti s vrcholky, z nichž větš jsou pokryty jehličnatými lesy a drobným lesním podrostem. Najdete zde mezi lány polí a lesů strmé skály, stráně, hučící potoky a modravé rybníky, nad nimiž se sklání větve statných vrb i hluboké tůně a tichá údolí.

To vše, čím je tento kraj bohat, štědře rozdává českým obyvatelům, kteří jej po 300 letech osídlili, aby odčinili a zabránili jeho poněmčení.

A mezi těmito novými obyvateli usídlili se zde v r. 1945 a zejména pak r. 1947 naši krajané. Dle neúplných zjištění odhaduje se počet volyňských rodin v okrese usídlených na 300. Jsou většinou z obcí: Ivančice, Dolinka a soused. osady (tyto obce až na malé výjimky jsou zde takřka úplně), Kopče a soused. osady (jako Romanov, Páleč), Teremno a okolí, Hlinsk a značná část krajanů od Žitoměru, zejména z Krošné (většina krajanů z Krošné je v Krupce u Teplic). Případy, kdy celá obec z Volyně byla usídlena v jedné či v několika obcích sousedních ve vlasti jsou vzácné a je to také zdrojem častých oprávněných stesků krajanů.

Kdyby byli krajané z jednotlivých obcí usídleni v témže celku ve vlasti, mohlo být o problém soužití méně, jak dosvědčuje případ v obci Buková na Horšovskotýnsku, o níž se zmiňujeme níže.

Volynští Češi v okrese Horšovský Týn jsou usídleni v obcích: Bozdíš, Buková, Bělá nad Radbuzou, Břeží, Drahotín, Eisendorf, Hora sv. Václava, Hostouň, Křakov, Mašovice, Meclov, Mezholezy, Mnichov, Mutěňín, Neměnice, Ohnišovice, Oplotec, Ostromeč, Otov, Polžice, Poběžovice, Semněvice, Semošice, Srby, Starý Kramolín, Svržno, Újezd Sv. Kříže, Velký Malahov, Věvrov, Vroutná, Valdorf, Štítarý, Mirkovice a j.

Ani tyto obce navzájem nesousedí; jsou tedy krajané roztroušeni po celém okrese, zvláště obec Eisendorf vyběhá do nejzápadnějšího cípu okresu.

Náboženství jsou většinou pravoslavného a něco málo římsko-katolického. O pravoslavné pečuje duchovní správa pravoslavné církve v Horšovském Týně s farářem Machlajčkem.

Usedlosti krajanů jsou střední ve

likosti. Větší statky a to spíše jen ve výstavnosti jsou v Srbech a v Polžicích.

V okrese téměř není starousedlíků, jako tomu je na sousedním Domažlicku. Z přistěhovalců vedle volyňských Čechů jsou zde četní přistěhovalci z Chodska a ze Slovenska. Tyto různorodé složky, jež jsou odchované v tak rozdílných prostředích, pochopitelně jen ztěžka nachází cestu ke spolužití. Několik případů, kdy náš volyňský Čech pojal za manželku místní občanku a naopak, svědčí však, že vzájemné soužití je už jen otázkou času. Je to také zřejmé z rozdílu mezi stavem nyní a z r. 1947: zatím co dříve složky, osídlivši tuto část českého pohraničí, byly rozděleny mezi sebou, je nyní zřejmá snaha po spojení v obcích, která se jeví hlavně v plnění dodávkových povinností, kdy obce se snaží jedna druhou předstihnout.

Volynští Češi záhy po reemigraci neměli v očích jiných přistěhovalců, ba i v očích úředních činitelů postavení dobré. Nutno přiznat, že část viny jako jinde nesou krajané sami a část pramenila z neinformovanosti a z nepochopení mentality krajanů se strany úřadů a často i z osobního chování jedinců.

Poměry se však od té doby změnil. Usuzující z hovoru s tajemníkem ONV v Horšovském Týně Fišerem, zem. referentem ONV Ledvinou a okr. osvětovým inspektorem Kunešem, úřední činitelé celkem správně pochopili mentalitu volyňských Čechů. Pokud jde o zkušenosti z přímého styku, zejména ref. Ledvina krajanů chválil jako lidi pracovité a poctivé. Nelze ovšem souhlasit s domněnkou okr. osvětového inspektora Kuneše, že volynští Češi přišli do vlasti za mamonem. I když se staví k volyňským Čechům shodně s jinými funkcionáři, je tento názor krajně chybný a svědčí o naprosté neznalosti našeho života v cizině. Volynští Češi měli hmotné postavení na Volyni daleko lepší než mají ve vlasti a neváhali jej opustit jenom proto, že cítili velkou morální povinnost vrátit se do své vlasti.

Situaci značně zlepšilo zapojení krajanů do veřejného dění, zejména do lidospráv. Ještě do nedávna neměli volynští Češi vůbec — nebo jenom velmi málo — zástupců v místních národních výborech, o ONV nemluvě. Dnes mají svého zástupce v radě ONV, dva členy v plenu ONV a po nedávné reorganizaci místních národních výborů řadu předsedů místních národních výborů, jakož i jejich členů a několik předsedů Jednotných zemědělských družstev.

Nemalou měrou a ne v poslední řadě přispěla k zlepšení postavení

volyňských v okrese jejich kulturní činnost. Vedle ochotnických divadel, které vedl krajan Sulženko v Meclově a vede krajan Pospíšil v Ostromeči, je to především známý soubor „Šumavan“, o němž bylo ve Věrné stráži již několikrát referováno. Tento soubor, jež tvoří skupina mladých, obětavých nadšenců, vykonával na okrese velkou práci.

Jeho členové se schází z několika vesnic; chodí v dešti, v blátě, v zimě. Obětavý a nadaný vedoucí Jan Pospíšil dojíždí na zkoušky dokonce 18 km na kole! Nic jim nedovedlo zabránit v nadšené práci pro celek a stejně tak nic neubralo souboru na vyspělosti.

O jeho úrovni jsme se přesvědčili na olympiádách lidového umění a tvorby volyňských Čechů r. 1949 a 1950 a o přednostním postavení v okrese svědčí to, že získal v okresním kole STM první místo. Jeden z jeho členů, Jiří Sulženko, tančí také v baletu Krajského oblastního divadla v Plzni.

Jen s politováním konstatujeme, že dnes je „Šumavan“ bez aktivity. Každé podobné těleso prožívá své krize a rádi bychom věřili, že i toto je jedna z nich, po níž nastoupí období činnosti. Okolnosti tomu však plně nenasvědčují. Stav členů nepatrně zmenšený by se dal při onom obdivuhodném elánu doplnit. Vedoucí souboru Pospíšil, který by to jistě dokázal, je však přetížen prací v lidosprávě a jako předseda MNV v Ostromeči, místopředseda JZD, či člen plenu ONV. A snad i to by se dalo překlenout při jeho známé obětavosti, kdyby okresní činitelé věnovali této otázce více podpory. Nechceme věřit, že jde o záměrné nepodporování činnosti. Jak máme však rozumět slovům okr. osvětového inspektora, že nemůže být stavěna republika v republice?

My první bychom si nemohli přát podporování volyňského separatismu. Takovouto kulturní činnost však za separatismus nepovažujeme.

Známe řeči bratrských slovanských národů a jistě právem se tím můžeme honosit právě zde, na poli lidové kultury. A chceme-li ze svých znalostí prostřednictvím písně či mluveného slova rozdávát všemu lidu, mělo by nám to být umožněno. A konečně členové souboru jistě rádi mezi seuvítají členy ze řad místní mládeže, jak to již jednou dokázali. Jest jen litovati, že místní členové se nedovedli více obětovat a brzy přestali spolupracovat. Prostřednictvím okr. činitelů mohlo by dojít ke spojení členů a k radostné spolupráci. Všichni členové souboru jsou členy ČSM a dokonce Vladimír Souček zastává funkci předsedy JZD v Meclově. Jsou tedy jistě pro to předpoklady; je zde také schopný vedoucí, dobré jádro a při dobré vůli může mít okres pěkný soubor slovanských písní i tanců. Pokračování.

S nezmenšenou bolestí vzpomínáme památku našeho drahého syna Vladimíra Srpa, nar. 15. listopadu 1917 v Rohožně na Volyni. Zemřel po těžké a dlouhé nemoci dne 17. prosince 1939. — Spi sladce drahý synu v daleké ruské zemi. Vždy s láskou budeme vzpomínat tvé upřímné povahy a dobrého srdce a prosíme všechny známé, aby vzpomínali s námi.

Rodiče, bratr a příbuzní.

Hlubokým žalem sklíčení podáváme všem přátelům a známým smutnou zprávu, že nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek a syn, pan

Vladimír Nový

z Volkova na Volyni. Jeho zlaté srdce dotlouklo náhle v sobotu dne 4. listopadu 1950 o 12. hodině polední ve věku 38 let. Pohřeb našeho drahého zesnulého konal se v úterý dne 7. listopadu, 1950 o 13. hod. v Lipně z domu smutku, kde byla tělesná schránka vykropena a na místním hřbitově do rodinného hrobu k věčnému spánku uložena.

Jménem pozůstalých: Božena Nová, manželka, Marie Nová, matka, Jaroslav Nový, syn, Josef Čech, tchán, Anna Čechová, tchyně.

Všem, kteří doprovodili našeho drahého zesnulého na poslední cestě, vzdáváme srdečný dík.

S bolestí v srdcích a slzami v očích vzpomínáme našeho milovaného manžela a syna Bohumila Srpa, nar. 5. 5. 1926 v Rohožně na Volyni. Zemřel po těžké a dlouhé nemoci dne 9. srpna 1950. Vrátil se do ČSR jako příslušník čs. voj. jednotky v SSSR. Drahý Bohouši, odešels navždy od nás, ale světlo tvé památky stále žije v našich srdcích! Kéž je Ti země česká lehkou o spánek v ní sladký!

Prosíme, kdož ho znali, aby mu s námi věnovali tichou vzpomínku.

Vzpomínají manželka, rodiče, syn Venoušek, bratr a příbuzní.

S nezměrným žalem vzpomínáme památku našeho syna a bratra Bohumila Novotného, nar. 28. září 1927. V mladistvém věku vstoupil do čs. voj. jednotky v SSSR, v jejíž řadách u Nižního Komárnicku. dne 10. října 1944 v boji za vlast padl. — Kéž je ti dopřáno lehkého odpočinku!

Prosíme známe a spolubojovníky, aby vzpomenuli s námi.

Matka a sourozenci.

S bolestí v srdcích a se slzami v očích vzpomínáme našeho drahého Alexandra Capka a jeho sedmnáctileté dcery Olinky, narozené v Moldavě na Volyni, kteří byli zavražděni banderovci v říjnu r. 1944. Kdož jste je znali, vzpomeňte s námi. Budiž Vám země ruská lehkou!

Vzpomínají: matka, syn s rodinou, sestry a bratři s rodinami.

Zarmoucení hlubokým bolem, oznamujeme všem našim přátelům a známým, že dne 19. září 1950 ve Vrbici ve věku 82 let tiše zesnula a nás navždy opustila naše milovaná a ctěná matka, babička a prababička paní Barbora Hubálová, rozená Kráčková z Boratína na Volyni. Přijela s rodiči na Volyni ve věku dvou let. Tělesné pozůstatky našeho drahého zesnulého jsou uloženy k věčnému spánku na útulném hřbitůvku ve Vetli. Přejeme Ti, naše drahé mamínko, po dlouhých a těžkých útrapách životem toho vytouženého klidu. Spi sladce věčný svůj spánek! Všichni, kdož jste ji znali, věnujte jí malou vzpomínku.

Truchlící dcery, synové, zetové, vnuci a pravnuci.

S bolestí v srdcích a se slzami v očích vzpomínáme našeho drahého Jaroslava Žrouta, nar. v Novinách Českých na Volyni, který byl zavražděn při svém návratu z Ostrožce v říjnu roku 1944. Zemřel v 16 letech svého mladého života, aniž poznal svou vlast, na kterou se vždy tolik těšil. Prosíme všechny, kdo jste jej znali, vzpomeňte s námi.

Vzpomínají: rodiče, bratři a sestry, strýc s tetou a bratranec.